

MARKSIZAM

DOC. DR BOJAN VRANIĆ

REČNIK KLASIČNOG MARKSIZMA

- **MATERIJALIZAM** – SHVATANJE PO KOME SVE ŠTO JE STVARNO IMA OSNOVU U FIZČKIM SVOJSTVIMA;
- **DRUŠTVENO-EKONOMSKE FORMACIJE** - ISTORIJSKE EPOHE (ROBOVLASNIŠTVO, FEUDALIZAM, KAPITALIZAM...);
- **KLASE** – TRAJNE DRUŠTVENE STRUKTURE;
- **BURŽOAZIJA** - SREDNJI SLOJ DRUŠTVA I VELIKI INDUSTRIJALCI;
- **PROLETERI** - OSIROMAŠENI I OBESPRAVLJANI RADNICI;
- **LUMP-PROLETERIJAT** - RADNICI KOJI SU PRIHVATILI KAPITALIZAM;

REČNIK KLASIČNOG MARKSIZMA

- **EKONOMSKA BAZA** - STVARNI ODNOSI DRUŠTVA;
- **PРАВNA I POLITIČKA NADGRADNJA** - LAŽNI ODNOSI DRUŠTVA (ZAVISE OD BAZE);
- **IDEOLOGIJA** - ZAOKRUŽENI SISTEM SVESTI (UVEK U NEGATIVNOM KONTEKSTU);

REČNIK KLASIČNOG MARKSIZMA

- **PROIZVODNE SNAGE** – STVARNI ČINIOCI PROIZVODNJE (TEHNOLOGIJE, RADNICI...);
- **PROIZVODNI ODNOSI** - ODNOSI KOJI VLADAJU MEĐU LJUDIMA U PROZVODNJI;
- **DRUŠTVENA SVEST** – STVARNA PERCEPCIJA DRUŠTVENIH ODNOSA (ZAVISI OD BAZE)

REČNIK KLASIČNOG MARKSIZMA

- **RAD** – STVARNA VREDNOSTI PROIZVEDENE ROBE;
- **KAPITAL** – LAŽNA VREDNOST PROIZVEDNE ROBE;
- **VIŠAK VREDNOSTI** – NADGRADNJA RADA KOJU PRISVAJA KAPITALISTA U VIDU KAPITALA;
- **EKSPLOATACIJA** - PRISVAJANJE VIŠKA VREDNOSTI;
- **PROTIVREČNOST KAPITALIZMA** – VEĆA EKSPLOATACIJA ZAHTEVA ŠIRENJE RADNIČKE KLAŠE;

REČNIK KLASIČNOG MARKSIZMA

- **DRŽAVA** - DEO (POLITIČKE) NADGRADNJE KOJI PRUŽA ZAŠTITU BURŽOASKOM SISTEMU;
- **IMOVINA**- DEO (PRAVNE) NADGRADNJE KOJI OMOGUĆAVA BURŽOAZIJI DA DIKTIRA EKONOSKE ODNOS;
- **REVOLUCIJA** – METOD ZA RUŠENJE BURŽOASKOG PORETKA (NUŽNO NASILNA);
- **SOCIJALIZAM** - PRELAZNA FAZA NAKON RUŠENJA BURŽOASKOG SISTEMA;
- **DIKTATURA PROLETERIJATA** - FORMA VLASTI U SOCIJALIZMU;
- **KOMUNIZAM** - BESKLASNI DRUŠTVENI SISTEM (POČETAK PRAVE ISTORIJE)